VI Jornades «La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana»

22 i 23 de gener de 2026
Institut d'Estudis Catalans
Inscripcions: https://actes.iec.cat/146483/detail/vi-jornades-recerca-sociolinguistica

22 de gener de 2026 (dijous)

Sala Prat de la Riba de l'IEC

9.00 h Inauguració de les Jornades, a càrrec de Teresa Cabré, presidenta de l'Institut d'Estudis Catalans; Nicolau Dols, president de la Secció Filològica; Joan Sans Urgell, director del Departament de Política Lingüística (Ministeri de Cultura, Joventut i Esports del Govern d'Andorra); Miquel Àngel Pradilla, president del grup de treball EstatusCat, i Natxo Sorolla, director de la Unitat de Sociolingüística

Demolingüística

Modera Natxo Sorolla, director de la Unitat de Sociolingüística i professor a la Universitat de Saragossa.

10.00 h «Enquesta d'usos lingüístics de la població 2023. Resultats globals i territorials», a càrrec d'Anna Torrijos (ponent) i Xavier Tenorio (Departament de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya)

10.15 h «Dues notes matemàtiques sobre la llengua: sobre el Punt de No Retorn i sobre la "massa" de la llengua», a càrrec de Francesc J. Hernàndez (UV)

10.30 h Discussió

10.45 h Pausa i cafè

Immigració i llengua

Modera Llorenç Comajoan Colomé, professor del Departament de Filologia i de Didàctica de la Llengua i la Literatura de la UVic-UCC.

11.30 h «"Catalunya, terra d'acollida": expectatives sobre la integració lingüística dels immigrants i reptes per a la justícia lingüística», a càrrec d'Elvira Riera-Gil (UPF) (ponent) i Avel·lí Flors-Mas (URV)

11.45 h «Actituds, ideologies lingüístiques i la decisió d'aprendre i emprar català a Mallorca: un estudi de mètodes mixtes amb adults immigrants», a càrrec de Catalina Amengual Ripoll (Universitat de la Ciutat de Dublín)

12.00 h «Interferència lingüística i diversitat cultural: el cas de l'alumnat arabòfon a les escoles catalanes», a càrrec de Mohanad-Amer Kadhim Mohammed (Institut Cervantes)

Joventut i llengua

Modera Llorenç Comajoan Colomé, professor del Departament de Filologia i de Didàctica de la Llengua i la Literatura de la UVic-UCC.

12.15 h «Esport, socialització i pràctiques lingüístiques dels joves a Barcelona», a càrrec de Maite Puigdevall i Víctor Corona (ponents) i Joan Pujolar (UOC)

12.30 h «Les tries lingüístiques a l'ESO: Anàlisi crítica de les dinàmiques sociolingüístiques a l'àmbit metropolità de Barcelona», a càrrec de Roger Campdelacreu i Sibina (UOC – URV)

12.45 h «Usos i actituds lingüístiques dels/les adolescents de la Franja de Ponent: l'impacte de les xarxes socials en la promoció del català», a càrrec de Carmen Cuadrado Cano (ponent), Fernando Senar Morera, Lidia Pérez Armañanzas, Camila Crisálida Carrillo Hurtado, Cecilio Lapresta Rey, Àngel Huguet Canalís, Josep Ubalde Buenafuente, Anna Amadó Codony i Judit Janés Carulla (UdL)

13.00 h Discussió

13.30 h Fi de la sessió del matí

Comunicació, TIC i intel·ligència artificial

Modera James Hawkey, professor titular de lingüística i estudis catalans a la Universitat de Bristol.

15.30 h «Desenvolupament de la fluïdesa oral en l'aprenentatge de segones llengües amb l'ús de la IA en entorns virtuals immersius», a càrrec de Nadia Azzouz (Universitat d'Andorra) (ponent), i Mar Gutiérrez-Colón Plana i Vanessa Serrano Molinero (URV)

15.45 h «El biaix de gènere als models de llenguatge extens en català», a càrrec de Victòria Ferrando Gonzàlez (URV)

16.00 h «La presència del català a les plataformes digitals i les xarxes socials: estratègies de visibilització i activisme lingüístic», a càrrec d'Alba Milà Garcia i Anna Tudela-Isanta (UPF)

16.15 h «Grans models de llenguatge (LLMs) com a agents de planificació lingüística. Una revisió de la literatura enfocada en el món del treball i des d'una perspectiva sociològica», a càrrec d'Amado Alarcón Alarcón (ponent) i Marc Cerrillo Boronat (URV)

Sociolingüística educativa (I). Professorat i formació de professorat

Modera James Hawkey, professor titular de lingüística i estudis catalans a la Universitat de Bristol.

16.30 h «Actituds lingüístiques d'estudiants del Grau en Mestre d'Educació Primària de tres universitats catalanes», a càrrec d'Alba Ambròs Pallarès i Iban Mañas Navarrete (ponents), i Cora Carrasco (UB)

16.45 h «La competència lingüística i comunicativa dels futurs mestres: resultats de la primera prova diagnòstica de català a l'alumnat de nou accés de cinc facultats d'Educació de Catalunya», a càrrec d'Esteve Valls Alecha (UB) (ponent), Sònia Prats Carreras (UAB), Jordi de Bofarull (URV), Montserrat Fullola (UB), Eva Julien Jolis (UAO CEU), Rebeca García-Rueda (UAB) i Laura Riera (UAB)

17.00 h «Exploració longitudinal dels usos lingüístics de mestres d'educació infantil i primària a la xarxa social X», a càrrec de Roser Giménez García (GRECA-UdG)

17.15 h Discussió

17.45 h Descans

Sociolingüística educativa (II). Educació obligatòria

Modera Roser Giménez García, membre del Grup de Recerca en Educació Científica i Ambiental (GRECA) i professora visitant al Departament de Didàctiques Específiques de la Universitat de Girona.

18.00 h «Una història situada de l'ensenyament de llengües estrangeres al sistema educatiu català en el tombant de segle», a càrrec de Maria Rosa Garrido (ponent) i Eva Codó (UAB)

18.15 h «Agència i llengües en el sistema educatiu andorrà: una aproximació qualitativa», a càrrec de Juan Jiménez-Salcedo (Universitat de Mons) i James Hawkey (Universitat de Bristol)

Sociolingüística educativa (II). Educació superior i no obligatòria

Modera Roser Giménez García, membre del Grup de Recerca en Educació Científica i Ambiental (GRECA) i professora visitant al Departament de Didàctiques Específiques de la Universitat de Girona.

18.30 h «El desenvolupament de la competència global en una estada acadèmica a l'estranger (GLOCALSA)», a càrrec d'Àngels Llanes i Judith Borràs (ponents), i Josep Maria Cots i Glòria Vázquez (UdL)

18.45 h «Inclusió i experiències sociolingüístiques i educatives a les aules de la universitat internacionalitzada: Els primers resultats del projecte INCLU-LINGUAM», a càrrec de Mireia Trenchs Parera (UPF), Andreana Pastena (UIB) i Ieva Stončikaitė (UPF)

19.00 h «Anàlisi economètrica de l'abandonament i de la continuïtat dels estudiants dels cursos de català del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL): quin és el rol dels factors de demanda i oferta?», a càrrec d'Antonio Di Paolo (UB) (ponent), Anna Torrijos (Departament de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya) i Jordi Lleras (CPNL)

19.15 h Discussió

19.45 h Fi de la sessió de la tarda

23 de gener de 2026 (divendres). Taules paral·leles

Sala Pere i Joan Coromines

Variacionisme i planificació del corpus (I)

Modera Esteve Valls, professor de sociolingüística al Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de Barcelona.

9.00 h «Canvis lingüístics i gènere: el paper de les dones. Estudi acústic del sistema vocàlic dels joves de Canet d'en Berenguer (Camp de Morvedre)», a càrrec de Marta Dubon Valls (UV)

9.15 h «Les vocals mitjanes tòniques en el català d'Andorra: un estat de la qüestió», a càrrec de Sílvia Rovira López (UB)

9.30 h «Pèrdua i manteniment de contrastos vocàlics en el català d'Eivissa: anàlisi acústica del sistema vocàlic de joves nadius», a càrrec de Francesc Torres-Tamarit (UAB) (ponent), Silke Hamann i Alessandro Pecoraro (Universitat d'Amsterdam)

9.45 h «Observació del vocalisme tònic d'adolescents lleidatans en contextos multilingües després de més d'una dècada: entre la variació i el canvi en curs de [ɛ-e] i [ɔ-o]», a càrrec d'Èlia Fernández-Belchi (ponent) i Josefina Carrera-Sabaté (UB)

10.00 h Discussió

10.30 h Pausa i cafè

Variacionisme i planificació del corpus (II)

Modera Mireia Trenchs, catedràtica de Lingüística Aplicada i Multilingüisme al Departament d'Humanitats, investigadora principal del GREILI (Grup de Recerca sobre Espais Interculturals, Llengües i Identitats) i del grup de recerca ALLENCAM (Adquisició de Llengües des de la Catalunya Multilingüe), de la Universitat Pompeu Fabra.

11.00 h «El marcatge diferencial d'objecte en català central: els factors del gènere, l'edat i el nivell d'estudis», a càrrec de Daniel Garcia-Peris (UB)

11.15 h «El desenvolupament del marcatge diferencial d'objecte (MDO) en català i en castellà en infants de Catalunya», a càrrec d'Aurora Bel (ponent) i Sílvia Perpiñán (UPF)

11.30 h «La llengua dels joves i la variació en l'expressió del futur», a càrrec de Josep Sarria Navarro (UV) (ponent) i Andreu Sentí (UB)

11.45 h «La dominància lingüística modela les actituds cap a la variació lingüística a Eivissa», a càrrec de Christopher W. Little-Cowart (UIB – Universitat Estatal de Mississipí) (ponent), Iban Mañas Navarrete (UB) i Maria del Mar Vanrell Bosch (UIB)

12.00 h «L'avaluació de la correcció lingüística en diferents models d'estàndard a les Terres de l'Ebre: anàlisi interregional, intraregional i intergeneracional», a càrrec de Sandra Sabaté Turón (UPF)

12.15 h «Purisme lingüístic i legitimitat del parlant. A propòsit del *parlar bleda*», a càrrec d'Eloi Bellés Boeta (ponent) i Maria del Mar Vanrell Bosch (GRESIB-IRIE, UIB)

12.30 h Discussió

13.00 h Fi de la sessió del matí

Variacionisme i planificació del corpus (III)

Modera Eloi Bellés Boeta, professor del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la UIB, on forma part del Grup de Recerca Sociolingüística de les Illes Balears.

15.00 h «L'estàndard de la premsa digital de proximitat del País Valencià», a càrrec de Carla González Collantes (UAB)

15.15 h «El concepte de 'varietat estàndard' segons 20 entrevistats i 1 grup de discussió per al projecte EstandaRev», a càrrec d'Amanda Ulldemolins Subirats (UOC) (ponent) i Joan Costa Carreras (UPF)

15.30 h «Estructura i relacions de les actituds lingüístiques dels valencians sobre l'estàndard», a càrrec de Miguel Vázquez Sanchis (UPF)

15.45 h «Percepcions dialectals: per què l'alumnat català identifica el valencià com una altra llengua?», a càrrec de Diego Sánchez Raya (UOC – Departament d'Educació i Formació Professional)

16.00 h Discussió

23 de gener de 2026 (divendres). Taules paral·leles

Sala Prat de la Riba de l'IEC

Sociolingüística educativa (III). Ideologies lingüístiques

Modera Cristina Illamola, professora agregada al Departament de Filologia Hispànica, Teoria de la Literatura i Comunicació a la Universitat de Barcelona (UB) i professora col·laboradora a la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

9.00 h «Prejudicis lingüístics i ús social del català a l'Horta Nord: una exploració qualitativa en batxillerat», a càrrec d'Alícia Martí Climent (UV-GIEL) i Mireia Barba Barranquero (UV)

9.15 h «Enfocament plurilingüe i intercultural en l'ensenyament de llengües: creences docents en el context educatiu multilingüe de la Marina Alta (País Valencià)», a càrrec d'Alba Martínez Gilabert i Alexandre Bataller Català (UV)

9.30 h «Evolució de les ideologies lingüístiques en la formació del futur professorat d'anglès des d'una perspectiva ELF ("English as a Lingua Franca") (ELFING)», a càrrec de Maria Sabaté Dalmau (ponent) i Enric Llurda Giménez (UdL)

9.45 h «La intel·ligència artificial com a assistent en el desenvolupament de la creativitat. Percepcions i creences de l'alumnat de graus d'educació sobre l'ús de la IA en l'escriptura creativa i les competències lingüístiques», a càrrec d'Irene Solanich Sanglas i Núria Camps Casals (UVic-UCC)

10.00 h Discussió

10.30 h Pausa i cafè

Món sociosanitari

Modera Makiko Fukuda, professora titular al Departament de Traducció i d'Interpretació i d'Estudis de l'Àsia Oriental de la Universitat Autònoma de Barcelona.

11.00 h «Mira, jo canvio "y nos entendemos todos", però no és això: Per què la llengua és important per als catalanoparlants en les consultes

mèdiques? Una anàlisi empírica amb implicacions normatives», a càrrec de Joana Pena-Tarradelles (UPF)

11.15 h «Percepcions dels professionals de la salut sobre les barreres lingüístiques en el sistema de salut públic de Catalunya», a càrrec d'Anna Gil-Bardají (ponent) i Gema Rubio Carbonero (UAB)

Intervenció

Modera Makiko Fukuda, professora titular al Departament de Traducció i d'Interpretació i d'Estudis de l'Àsia Oriental de la Universitat Autònoma de Barcelona.

11.30 h «Conversa col·loquial, moll de l'os d'una llengua viva. Una resposta a la minorització lingüística», a càrrec de Jordi Esteban Calm (Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana)

11.45 h «Foment de l'ús del català entre els joves de Barcelona», a càrrec de Natxo Sorolla (Universitat de Saragossa) (ponent) i Vicent Climent-Ferrando (UPF)

12.00 h «Estratègies per al foment de l'ús oral de la llengua catalana: recerca i formació en sociolingüística educativa», a càrrec de Llorenç Comajoan Colomé (UVic-UCC) i Alba Ambròs Pallarès (UB)

12.15 h «Pla d'impuls del català al comerç», a càrrec de Xavier Tenorio (ponent) i Anna Torrijos (Departament de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya)

12.30 h Discussió

13.00 h Fi de la sessió del matí

Transmissió lingüística intergeneracional

Modera Joana Pena-Tarradelles, doctoranda en traducció i ciències del llenguatge a la UPF.

15.00 h «Entre llengua materna i llengua d'herència: la transmissió lingüística viscuda per mares i fills en famílies japoneses transnacionals a Catalunya», a càrrec de Makiko Fukuda (UAB)

15.15 h «Projecte AMRELSE: Alta minorització i reproducció lingüística al sud-oest europeu», a càrrec de Cristina Illamola (UB) (ponent), Avel·lí Flors-Mas (URV), Francesc Bernat (UB), Juan Jiménez-Salcedo (Universitat de Mons) i Natxo Sorolla (Universitat de Saragossa)

Comunitats i etnografia

Modera Joana Pena-Tarradelles, doctoranda en traducció i ciències del llenguatge a la UPF.

15.30 h «Què ens indiquen els manuals de cortesia redactats en català (1800-1936) sobre la realitat sociolingüística a Catalunya?», a càrrec d'Alba Milà-Garcia (ponent) i Jenny Brumme (UPF)

15.45 h «Els nous parlants de català a Espanya i a França: *Mudes* per aprendre català?», a càrrec de Fiona Gehring (Universitat de Friburg)

16.00 h «La llengua de la nostàlgia: una mirada als imaginaris sociodiscursius de l'Alguer», a càrrec d'Ivan Solivellas (UIB)

16.15 h Discussió

16.45 h Cloenda i fi de les Jornades, a càrrec de Natxo Sorolla, director de la Unitat de Sociolingüística

Amb la col·laboració de: